

Çin'in Mısır'a 9.6 Milyar\$'lık Yatırımı

6 Eylül 2018 tarihinde "CaixinGlobal" gazetesinde Yang Ge imzasıyla yayınlanan (<https://www.caixinglobal.com/2018-09-06/egypt-emerges-as-chinas-africa-bulwark-with-96-billion-in-deals-101323291.html>) "Egypt Emerges as China's Africa Bulwark with \$9.6 Billion in Deals" adlı yorum-haberin çevirisini sunuyoruz.

Çin'in önde gelen tesis üreticilerinden biri, Mısır'da yaklaşık 10 milyar \$ değerinde iki büyük projeye başlayacaklarını kamuoyuna açıkladı. Bu yatırım planı, Pekin'in tesis inşaatı ve yönetimi noktasındaki tecrübesini geliştirmekte olan ülkelere ihraç etme politikasının bir yansımasıdır.

Çin Devlet İnşaat Mühendisliği Şirketi(CSCEC) 6.1 milyar \$ tutarında petrol rafinerisi ve petrokimya tesisi, ve Kahire'nin 50 km uzağında Mısır'ın yeni başkentinde 3.5 Milyar \$ tutarında bir ticaret merkezi inşa edecektir.

CSCEC'in yıllardır bu işbirliği konuşulmaktadır lakin anlaşma zemini yakın zamanda oluşturulmuştur. Proje, geçtiğimiz hafta Xi Jinping(Çin Devlet Başkanı)'in katıldığı ve Pekin'in Afrika'ya 60 milyar \$'lık yardım ve borç paketinin açıklandığı Çin-Afrika İşbirliği Zirvesinde deklare edilmiştir.

Çin'in devlet şirketleri ve özel sektörünün OBOR(Bir Kuşak Bir Yol İnisiyatifi) kapsamında gelişmekte olan ülkelerde altyapı yatırımları yapacağına deklare dildiği zirveye Afrikalı liderlerin büyük bir kısmı katılmıştır. Çin'in on yıllar süren hızlı büyüme sonuçlarının ardından ülke içindeki altyapı harcamalarının yavaşlaması Pekin'i yurt dışında yatırım fırsatları aramaya teşvik etmiştir.

Çin destekli Güney Afrika bankasında ekonomist olan Jeremy Stevens,“Mısır yüksek nüfusuyla, şehirleşmesiyle ve görece yüksek geliriyle OBOR inisiyatifine oldukça uyumludur” dedi ve “Çin'in Afrika açılımında Mısır'ın merkez pozisyonu kimseyi şaşkırtmasın” diyerek Çin için Mısır'ın önemini vurgulamıştır.

Ekonomi merkezi ve petrokimya tesisi inşası, Asya ve Afrika'yı sembolik olarak ikiye bölen ve OBOR rotası için hayli önemli olan Süveyş Münhasır Ekonomik Bölgesinin içerisinde yer almaktadır. Çin'in enerji merkezli altyapı yatırımlarının sayısı artmaktadır. Pekin, Gana'da Sıvılaştırılmış Doğalgaz Dönüşüm Tesisi yatırımı da bu hafta kamuoyuna duyurmuştur.

Mısır'ın yeni rafine tesisleri yıllık 8 milyon ton petrol işleme kapasitesine sahiptir, projenin finansal açıdan karşılığı Çin Devlet İnşaat Mühendisliği Şirketinin 2017 yılındaki gelirinin %4'üne eşittir. Ekonomist Stevens, tesislerin ihtiyaçlarının 3'e birini ithalat yoluyla karşılayan Mısır'ın iç piyasasına yönelik olduğunu belirtmiştir.

Mısır'a yeni başkent inşa projesi birkaç yıldır konuşulmaktadır. Geçen yıl CSCEC ve Mısır arasında imzalanan anlaşma ile Kahire'nin gürültü ve kirlilik yoğunluğunu azaltmak için yarım kilometrekarelik bir proje geliştirilmişti. Benzer bir projeye de Çin ev sahipliği yapıyor. Pekin yönetimi, başkenti Hebei bölgesine 100 km uzaklıkta Xiongan adlı alana taşımak istemektedir.

CSCEC yetkilileri, 20'den fazla ticaret merkezi ve tesisin inşa edileceğini duyurdu. Bu projenin de şirketin 2017 gelirlerinin %2.3'üne takabül ettiği bildirilmiştir.

Ekonomist Stevens'a göre “Kahire muhtemelen Afrika'nın en işlek kenti olacak bu sebeple kentin üzerindeki baskıyı azaltacak tüm girişimler değerlidir.” diyerek Nijerya örneğini işaret etmiştir. Nijerya 1991 yılında Abuja adlı planlı ve yeni bir kent inşa ederek başkentini Lagostan bu yeni kente taşımıştı. Mısır'ın bu kararını destekleyen ekonomist konuşmasını Mısır'ın Çin için önemine değinerek sonlandırmıştır:

“Açıkça söylemekte yarar var ki Mısır, kendi iç dinamikleri ve Bir Kuşak Bir Yol İnisiyatifindeki önemli pozisyonu gereği Çin için kritik bir öneme sahiptir.”.

Çevirmen Notu:

2014 yılından bu yana Mısır, doğalgaz ve petrol başta olmak üzere 80'in üzerinde enerji anlaşması

imzaladı. Son yıllarda azalan üretim ve artan tüketimin neticesinde enerji ithalatçısı pozisyonuna düşen Mısır, yeniden bir enerji ihracatçısı ülke olmayı hedefliyor.

Kahire, Akdeniz ve Çöl hattında yeni enerji yatırımcılarını çekerek bir cazibe merkezi olmayı hedefliyor. Yakın zamanda, Türkiye'nin karşı çıktığı, GKRY, Yunanistan ve İsrail ile Doğu Akdeniz sahasında müşterek olarak doğalgaz taramalarına çıkan Mısır, yakın bir zamanda bu sahadan sondaj yapmayı hedeflemektedir.

2017 yılından bu yana IMF raporlarında, enerji taban fiyatlarının piyasa koşullarına bırakılarak aşırı tüketimin azaltılması, üretim bandındaki tüm tesis ve sürecin modernize edilmesi, şeffaflaşma yönündeki önerileri uygulamaya konmuştur. Mısır, kronik borçlanma durumunun getirdiği yan etkileri enerji sektörü üzerinden azaltmak için dış sermayeye yönelik şeffaf ve davetkar bir tutum göstermektedir. Son dönemde artan İtalyan ve Amerikan etkisi siyasal bir tercihten ziyade ekonomik çeşitliliği artırmayı amaçlamaktadır. Bu çevirinin konusu olan Çin sermayesinin de artık Mısır'da önemli roller olduğunu vurgulaması bakımından önemlidir.

Çeviren: Dođukan Doğu